ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 13ης Δεκεμβρίου 2007 *

Στην υπόθεση C-463/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Bundesgerichtshof (Γερμανία) με απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 20 Νοεμβρίου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

FBTO Schadeverzekeringen NV

κατά

Jack Odenbreit,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, J. Makarczyk, P. Kūris, J.-C. Bonichot και C. Toader (εισηγήτρια), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο J. Odenbreit, εκπροσωπούμενος από τη N. Meier-van Laak, Rechtsanwältin,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους A. Dittrich και M. Lumma,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την E. Ośniecka-Tamecka,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον W. Bogensberger και την A.-M. Rouchaud-Joët,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία των άρθρων 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, και 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Jack Odenbreit, κατοίκου Γερμανίας, που έπεσε θύμα αυτοκινητιστικού ατυχήματος στις Κάτω Χώρες, και της ασφαλιστικής εταιρίας του ατόμου που ευθυνόταν για το ατύχημα, της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης FBTO Schadeverzekeringen NV (στο εξής: FBTO), που έχει έδρα σε αυτό το κράτος μέλος.

Το νομικό πλαίσιο της διαφοράς

Ο κανονισμός 44/2001

3 Σύμφωνα με τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 44/2001, «στις συμβάσεις ασφάλισης [...], είναι σκόπιμο να προστατεύεται ο αδύναμος διάδικος με ευνοϊκότερους για τα συμφέροντά του κανόνες δικαιοδοσίας».

4 Οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας σε υποθέσεις ασφαλίσεων θεσπίζονται με το τμήμα 3 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού 44/2001, το οποίο περιλαμβάνει τα άρθρα 8 έως 14 του κανονισμού αυτού.

5 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Ο ασφαλιστής που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί:

α) ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους όπου έχει την κατοικία του ή

β) σε άλλο κράτος μέλος, εφόσον την αγωγή έχει ασκήσει ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή, ο ασφαλισμένος ή ο δικαιούχος, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο ενάγων έχει την κατοικία του [...]»

6 Το άρθρο 11 του κανονισμού ορίζει:

«1. Σε υποθέσεις ασφάλισης αστικής ευθύνης, ο ασφαλιστής μπορεί επίσης να προσεπικληθεί ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλισμένου, αν το δίκαιο του δικαστηρίου το επιτρέπει.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 8, 9 και 10 εφαρμόζονται σε περίπτωση ευθείας αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλιστή, εφόσον η ευθεία αγωγή επιτρέπεται.

3. Αν το δίκαιο που διέπει την ευθεία αγωγή προβλέπει την προσεπίκληση του αντισυμβαλλόμενου του ασφαλιστή ή του ασφαλισμένου, το ίδιο δικαστήριο έχει δικαιοδοσία και ως προς αυτούς.»

Η οδηγία 2000/26/ΕΚ

7 Η οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Μαΐου 2000, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και για την τροποποίηση των οδηγιών 73/239/ΕΟΚ και 88/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 181, σ. 65), όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2005/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005 (ΕΕ L 149, σ. 14, στο εξής: οδηγία 2000/26), προβλέπει στο άρθρο 3, που έχει τον τίτλο «Ευθεία αγωγή», τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι αναφερόμενοι στο άρθρο 1 ζημιωθέντες σε ατυχήματα, κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, να διαθέτουν δικαίωμα άσκησης ευθείας αγωγής κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης που καλύπτει την αστική ευθύνη του υπευθύνου.»

8 Επιπλέον, η αιτιολογική σκέψη16α της οδηγίας 2000/26 έχει ως εξής:

«Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού [...] 44/2001 [...], ο ζημιωθείς δύναται να ασκήσει αγωγή κατά του ασφαλιστή αστικής ευθύνης στο κράτος μέλος της κατοικίας του ενάγοντος.»

Η διαφορά στην κύρια δίκη και το προδικαστικό ερώτημα

9 Στις 28 Δεκεμβρίου 2003 ο J. Odenbreit ενεπλάκη, στις Κάτω Χώρες, σε αυτοκινητιστικό ατύχημα με ασφαλισμένο της FBTO. Ως ζημιωθείς, άσκησε ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή ενώπιον του Amtsgericht Aachen, που είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο ενάγων, βάσει των άρθρων 11, παράγραφος 2, και 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001.

10 Με απόφαση της 27ης Απριλίου 2005, το εν λόγω δικαστήριο απέρριψε την αγωγή ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης διεθνούς δικαιοδοσίας των γερμανικών δικαστηρίων. Ο J. Odenbreit άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Oberlandesgericht Köln. Με παρεμπίπτουσα απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2005, το Εφετείο έκρινε, στηριζόμενο στις ίδιες διατάξεις του κανονισμού 44/2001, ότι τα γερμανικά δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία για την αγωγή αποζημίωσης.

11 Η FBTO άσκησε ενώπιον του Bundesgerichtshof αίτηση αναίρεσης της εν λόγω παρεμπίπτουσας απόφασης.

12 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η ερμηνεία των άρθρων 11, παράγραφος 2, και 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001, τα οποία ρυθμίζουν τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων για τις ευθείες αγωγές που ασκούνται από το θύμα κατά του ασφαλιστή, αποτελεί αντικείμενο διχογνωμίας στη γερμανική θεωρία.

13 Έτσι, σύμφωνα με την κρατούσα άποψη, οι αγωγές αυτές δεν εμπίπτουν στις υποθέσεις των ασφαλίσεων υπό την έννοια των άρθρων 8 επ. του κανονισμού 44/2001, επειδή το δικαίωμα άσκησης αγωγής του θύματος θεωρείται, κατά το γερμανικό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, ως δικαίωμα που εμπίπτει στον τομέα των

αδικοπραξιών και όχι των συμβάσεων ασφάλισης. Σύμφωνα με την ερμηνεία αυτή, το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του εν λόγω κανονισμού περιλαμβάνει μόνον τις υποθέσεις ασφαλίσεων υπό στενή έννοια και ο όρος «δικαιούχος» που αναφέρεται στη διάταξη αυτή δεν καλύπτει τον ζημιωθέντα. Ο ζημιωθείς δεν μπορεί, κατά την κρατούσα άποψη, να αποτελεί κύριο διάδικο στις υποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού. Αντίθετη προς αυτή την υποστηριζόμενη στη θεωρία άποψη είναι η θέση σύμφωνα με την οποία, λόγω της παραπομπής του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 στο άρθρο 9 του κανονισμού αυτού, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ζημιωθέντος είναι αρμόδιο να επιληφθεί της ευθείας αγωγής που ασκεί ο ζημιωθείς κατά του ασφαλιστή αστικής ευθύνης.

14 Το Bundesgerichtshof αποδέχεται την τελευταία αυτή ερμηνεία. Σύμφωνα με το δικαστήριο αυτό, υπάρχουν βαρύνοντες λόγοι για τους οποίους πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο ζημιωθείς μπορεί παραδεκτώς να ασκεί ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο ενάγων.

15 Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της διάστασης της θεωρίας σχετικά με την ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων του κανονισμού 44/2001, το Bundesgerichtshof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει η παραπομπή του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού [...] 44/2001 [...] στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού την έννοια ότι ο ζημιωθείς μπορεί να ασκεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του σε κράτος μέλος ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή, εφόσον το οικείο δίκαιο επιτρέπει την άσκηση τέτοιας αγωγής και ο ασφαλιστής έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο

16 Ο αναιρεσίβλητος στην κύρια δίκη, όλα τα κράτη μέλη που ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους ενώπιον του Δικαστηρίου καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θεωρούν ότι η παραπομπή του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 στο άρθρο 9, παράγραφος 1, εδάφιο β΄, του κανονισμού αυτού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο ζημιωθείς μπορεί να ασκεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή, εφόσον το οικείο δίκαιο επιτρέπει την άσκηση τέτοιας αγωγής και ο ασφαλιστής έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους.

17 Βάσει γραμματικής ερμηνείας των διατάξεων αυτών του κανονισμού 44/2001, η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή ισχυρίζονται ότι, στο μέτρο που η παραπομπή του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 καθιστά το σύνολο των περιεχομένων στο άρθρο 9 διατάξεων εφαρμόσιμο στις αγωγές του ζημιωθέντος, δεν είναι αναγκαίο να αναφέρει ρητά τον ζημιωθέντα το άρθρο στο οποίο γίνεται η παραπομπή, διότι, στην αντίθετη περίπτωση, η παραπομπή του εν λόγω άρθρου 11, παράγραφος 2, θα ήταν περιττή. Αντιθέτως, βάσει της ίδιας ερμηνείας, η Πολωνική Κυβέρνηση φρονεί ότι το θύμα πρέπει να χαρακτηρίζεται ως «δικαιούχος» υπό την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, αυτού του κανονισμού. Συγκεκριμένα, κατά τη σύναψη της σύμβασης ασφάλισης, το εν δυνάμει θύμα, στο οποίο θα καταβληθεί η αποζημίωση σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου που καλύπτει η σύμβαση αυτή, δεν είναι γνωστό. Επομένως, δεν θα μπορούσε να προσδιορίζεται ως δικαιούχος στη σύμβαση αυτή.

18 Ο αναιρεσίβλητος στην κύρια δίκη, όλα τα κράτη μέλη που ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους ενώπιον του Δικαστηρίου καθώς και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι οι διατάξεις του κανονισμού 44/2001 σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία σε υποθέσεις ασφαλίσεων διαπνέονται από την απαίτηση προστασίας του οικονομικώς ασθενέστερου διαδίκου, δηλαδή από την ερμηνευτική αρχή που εξαγγέλλεται στη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού και έχει επιβεβαιωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1983, 201/82, Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 2503, της 13ης Ιουλίου 2000, C-412/98, Group Josi, Συλλογή 2000, σ. I-5925, σκέψη 64, και της 12ης Μαΐου 2005, C-112/03, Société financière et industrielle du Peloux, Συλλογή 2005, σ. I-3707, σκέψη 30). Επομένως, ο σκοπός του άρθρου 11, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού είναι ακριβώς να υπαγάγει τον ζημιωθέντα στο καθεστώς που προβλέπει υπέρ του ενάγοντος το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού.

19 Συναφώς, η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή υπογραμμίζουν ότι η ένταξη αυτής του εν λόγω άρθρου 11, παράγραφος 2, στον κανονισμό 44/2001 εκφράζει τη βούληση του κοινοτικού νομοθέτη να παράσχει, σύμφωνα με την σχετική με τον κανονισμό αυτό πρόταση της Επιτροπής, προστασία ευρύτερη από εκείνη που προβλέπει η Σύμβαση των Βρυξελλών, της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7, στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών), για τα άτομα που βρίσκονται σε υποδεέστερη θέση στις ασφαλιστικές διαφορές.

20 Τέλος, ο αναιρεσίβλητος στην κύρια δίκη, όλα τα κράτη μέλη που ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους ενώπιον του Δικαστηρίου καθώς και η Επιτροπή υπογραμμίζουν ότι η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την οδηγία 2000/26, και ιδιαιτέρως από την αιτιολογική της σκέψη 16α. Ο κοινοτικός νομοθέτης, προσθέτοντας την αιτιολογική σκέψη αυτή μετά την έκδοση του κανονισμού 44/2001, θέλησε όχι να επιβάλει μια δεσμευτική ερμηνεία των διατάξεων του κανονισμού αυτού, αλλά να παράσχει ένα ιδιαίτερης σπουδαιότητας επιχείρημα υπέρ της αναγνώρισης της διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαστηρίου του τόπου όπου το θύμα έχει την κατοικία του.

Απάντηση του Δικαστηρίου

21 Πρέπει ευθύς εξαρχής να υπομνησθεί ότι το τμήμα 3 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού 44/2001, το οποίο περιλαμβάνει τα άρθρα 8 έως 14, προβλέπει κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας σε υποθέσεις ασφαλίσεων οι οποίοι προστίθενται σε αυτούς που θεσπίζονται με τις γενικές διατάξεις που περιέχει το τμήμα 1 του ίδιου κεφαλαίου του κανονισμού.

22 Το εν λόγω τμήμα 3 θεσπίζει διάφορους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας σχετικούς με τις αγωγές κατά του ασφαλιστή. Προβλέπει ειδικότερα ότι ο ασφαλιστής που κατοικεί στο έδαφος ενός κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους όπου έχει την κατοικία του (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄), ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο ενάγων έχει την κατοικία του, εφόσον την αγωγή έχει ασκήσει ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή, ο ασφαλισμένος ή ο δικαιούχος (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄), και, τέλος, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός, αν πρόκειται για ασφάλιση αστικής ευθύνης ή για ασφάλιση ακινήτων (άρθρο 10).

23 Όσον αφορά την ασφάλιση αστικής ευθύνης, το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 παραπέμπει στους ανωτέρω κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας για τις ευθείες αγωγές που ασκεί ο ζημιωθείς κατά του ασφαλιστή.

24 Επομένως, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο υποβληθέν από το εθνικό δικαστήριο ερώτημα, απαιτείται να προσδιορισθεί η έκταση της παραπομπής του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού. Ειδικότερα, πρέπει να εξακριβωθεί εάν αυτή η παραπομπή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αναγνωρίζει διεθνή δικαιοδοσία, για τις ευθείες αγωγές του θύματος κατά του ασφαλιστή, μόνο στα

δικαστήρια που ορίζονται στη διάταξη του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, δηλαδή στα δικαστήρια του τόπου όπου ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή, ο ασφαλισμένος ή ο δικαιούχος έχει την κατοικία του, ή εάν αυτή η παραπομπή επιτρέπει να εφαρμόζεται σε αυτές τις αγωγές ο κανόνας διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του τόπου κατοικίας του ενάγοντος, ο οποίος θεσπίζεται με το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001.

25 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι η τελευταία αυτή διάταξη δεν περιορίζεται στην απονομή διεθνούς δικαιοδοσίας στα δικαστήρια του τόπου κατοικίας των ατόμων που απαριθμεί, αλλά, αντιθέτως, θεσπίζει τον κανόνα διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων του τόπου κατοικίας του ενάγοντος, αναγνωρίζοντας με τον τρόπο αυτό στα άτομα αυτά τη δυνατότητα να εναγάγουν τον ασφαλιστή ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας τους.

26 Επομένως, η ερμηνεία της παραπομπής του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού υπό την έννοια ότι ο ζημιωθείς έχει το δικαίωμα να προσφύγει μόνο ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, δηλαδή αυτά του τόπου κατοικίας του αντισυμβαλλόμενου του ασφαλιστή, του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου, θα αντέβαινε στο γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 2. Η εν λόγω παραπομπή οδηγεί στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του κανόνα αυτού, ώστε να καλύπτονται και άλλες κατηγορίες εναγόντων στρεφομένων κατά του ασφαλιστή, εκτός από τον αντισυμβαλλόμενο του ασφαλιστή, τον ασφαλισμένο ή τον δικαιούχο της σύμβασης ασφάλισης. Έτσι, η λειτουργία της παραπομπής αυτής είναι να προσθέτει τους ζημιωθέντες στον κατάλογο των εναγόντων που περιέχεται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄.

27 Συναφώς, η εφαρμογή αυτού του κανόνα διεθνούς δικαιοδοσίας στην ευθεία αγωγή του ζημιωθέντος δεν μπορεί να εξαρτάται από τον χαρακτηρισμό του ως «δικαιούχου» υπό την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001, διότι η παραπομπή του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού σε αυτή τη διάταξη επιτρέπει την επέκταση του κανόνα διεθνούς δικαιοδοσίας, ώστε να καλύπτει αυτές τις διαφορές ανεξάρτητα από το αν ο ενάγων ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στην εν λόγω διάταξη.

28 Αυτή η συλλογιστική βασίζεται επίσης στην τελεολογική ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων στην υπόθεση της κύρια δίκης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 44/2001, ο κανονισμός επιδιώκει τη διασφάλιση προστασίας του αδύναμου διάδικου μέσω όρων ευνοϊκότερων από αυτούς που ορίζουν οι γενικοί κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας (βλ., συναφώς, τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Group Josi, σκέψη 64, Société financière et industrielle du Peloux, σκέψη 40, καθώς και την απόφαση της 26ης Μαΐου 2005, C-77/04, GIE Réunion européenne κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-4509, σκέψη 17). Συγκεκριμένα, η μη αναγνώριση στο θύμα του δικαιώματος να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του θα του στερούσε μια προστασία όμοια με αυτήν που παρέχει ο κανονισμός αυτός στους άλλους διαδίκους που θεωρούνται αδύναμοι στις ασφαλιστικές διαφορές και θα αντέβαινε επομένως στο πνεύμα του. Εξάλλου, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, ο κανονισμός 44/2001 ενίσχυσε την παρεχόμενη προστασία σε σχέση με την προστασία που παρεχόταν κατ' εφαρμογή της Σύμβασης των Βρυξελλών.

29 Η ορθότητα της παραπάνω ερμηνείας επιβεβαιώνεται και από τη διατύπωση της οδηγίας 2000/26 σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων, όπως τροποποιήθηκε, μετά τη θέση σε ισχύ του κανονισμού 44/2001, από την οδηγία 2005/14. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω οδηγία, ο κοινοτικός νομοθέτης όχι μόνο προβλέπει, στο άρθρο 3, ότι στις έννομες τάξεις των κρατών μελών πρέπει να παρέχεται στο θύμα το δικαίωμα να ασκεί ευθεία αγωγή κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης, αλλά στην αιτιολογική σκέψη 16α κάνει επίσης ρητή μνεία των άρθρων 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, και 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001, προκειμένου να αναφερθεί στο δικαίωμα του ζημιωθέντος να ασκήσει αγωγή κατά του ασφαλιστή ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο ενάγων έχει την κατοικία του.

30 Τέλος, όσον αφορά τις συνέπειες του νομικού χαρακτηρισμού της ευθείας αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλιστή, πράγμα που, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, αποτελεί αντικείμενο διχογνωμίας στη γερμανική

θεωρία, πρέπει να σημειωθεί ότι η εφαρμογή σε αυτή την αγωγή του κανόνα διεθνούς δικαιοδοσίας που θεσπίζεται με το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001 δεν μπορεί να αποκλεισθεί λόγω του χαρακτηρισμού της αγωγής αυτής, κατά το εθνικό δίκαιο, ως αγωγής λόγω ευθύνης από αδικοπραξία, η οποία αφορά αξίωση ξένη προς τις ενοχές εκ συμβάσεων. Συγκεκριμένα, η φύση της αγωγής αυτής στο εθνικό δίκαιο ουδεμία σημασία έχει για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού αυτού, δεδομένου ότι οι εν λόγω κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας περιλαμβάνονται σε ένα τμήμα του κειμένου, δηλαδή στο τμήμα 3 του κεφαλαίου ΙΙ του κανονισμού, το οποίο αφορά, εν γένει, τις υποθέσεις ασφαλίσεων και το οποίο είναι διαφορετικό από το τμήμα που ρυθμίζει τις ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας για τις διαφορές εκ συμβάσεων ή εξ αδικοπραξίας, δηλαδή το τμήμα 2 του κεφαλαίου αυτού. Η μόνη προϋπόθεση στην οποία το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 υποβάλλει την εφαρμογή του εν λόγω κανόνα είναι ότι η «ευθεία αγωγή» πρέπει να επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο.

31 Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η παραπομπή του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο ζημιωθείς μπορεί να ασκήσει ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του σε κράτος μέλος ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή, εφόσον το οικείο δίκαιο επιτρέπει την άσκηση τέτοιας αγωγής και ο ασφαλιστής έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Η παραπομπή του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο ζημιωθείς μπορεί να ασκήσει ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του σε κράτος μέλος ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή, εφόσον το οικείο δίκαιο επιτρέπει την άσκηση τέτοιας αγωγής και ο ασφαλιστής έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους.

(υπογραφές)